

Wouter Koolmees en Tamara van Ark:

‘Nu moeten we doorpakken’

Twee jaar na het kennismakingsinterview zocht Sozavox minister Wouter Koolmees en staatssecretaris Tamara van Ark weer eens op. Voelen zij zich inmiddels bij SZW als een vis in het water? Hoe kijken ze terug op de afgelopen twee jaar en wat staat er de tweede helft van de kabinetsperiode op de agenda's?

DOOR LEONIE HAGE BEELD MARTIJN BEEKMAN

Ze hebben het interview van twee jaar geleden teruggelezen. “Wat een verstandige dingen hebben we toen gezegd”, lacht Wouter. “Ik zou het gisteren gezegd kunnen hebben.”

Jullie verbaasden je toen vooral over de geplande agenda's. Zijn jullie inmiddels gewend?

Wouter: “Ik weet al niet meer beter. Het is intens, dat wel.”

Tamara: “De tijd is veel strakker ingedeeld dan als kamerlid. Zeker in het begin had ik van die klassieke dagen met alleen maar afspraken van een half uur. Iedereen komt dan heel goed voorbereid, dus ik wil iedereen dan ook de volledige aandacht geven. Dat is extreem intensief. Ik weet nog dat ik dan aan het eind van de dag echt even moest bijkomen. Dat heb ik nu minder.”

Wouter jij zei toen: ik ben een cijferman, ik heb heel veel zin om me te verdiepen in pensioenen...

Wouter: “Nou dat is wel gelukt! Ik ben heel trots op het bereikte resultaat en ook op het pad er naartoe. Het was teamwork, hele avonden en weekenden hebben we doorgewerkt. Maar we zijn er nog niet. Pas als de nieuwe wet erdoor is, zijn we er. Tot die tijd moeten we keihard blijven werken. Ik blijf het ontzettend leuk vinden. De inhoud van het dossier, de cijfers. Klinkt *nerdy* he? Maar ik geniet er echt van.”

Tamara, jij had je destijds voorgenomen om ter ontspanning af en toe naar de markt te gaan, of te gaan hardlopen. Lukt dat nog een beetje?

Tamara: “Toch te weinig. Maar ik probeer wel zo veel mogelijk het land in te gaan. Ik let er ook goed op dat mijn agenda dat toelaat. Het blijft zo belangrijk om in gesprek te gaan met de mensen voor wie we beleid maken. Ik heb dit jaar verschillende bijeenkomsten gehad met mensen die in de schuldhulp zitten

en hoe zij daar uit proberen te komen. En samen met Wouter hebben we een gesprek gevoerd met werkenden armen.”

Wouter: “Ja dat maakte indruk, heel confronterend. We spraken met iemand die het niet makkelijk had, maar toch een opleiding was gaan doen en vervolgens werk had gevonden. Toen bleek dat hij door het werk net boven de inkomensgrens zat en duizenden euro's aan toeslagen moest terugbetalen. Dat ging niet. Hij zei: ‘Waar doe ik het dan voor? Ik doe precies wat jullie willen, ga aan de slag, maar het voelt alsof ik gestraft word.’ Dat raakte me.”

Kijk je daardoor anders naar je dossiers?

Tamara: “Je realiseert je daardoor dat wij vanuit SZW veel dingen regelen, maar dat in het leven van mensen nog veel meer bij elkaar komt. Ze hebben niet alleen te maken met ons, maar ook met andere departementen, hun gemeente. Er speelt nog zo veel meer.”

Voelen jullie je inmiddels helemaal thuis bij SZW?

Tamara: “Ik vind het geweldig. Laatst zaten we vanwege een verbouwing tijdelijk bij een ander departement, dat was zo anders. Ik was blij dat ik snel weer terug was.”

Wouter: “SZW is een warm bad. Het klinkt obligaat en clichématig maar het is echt zo. De kwaliteit van de mensen, de inzet, professionaliteit. Er heerst hier geen hofangst. Iedereen, van laag tot hoog, zit bij ons aan tafel en iedereen durft te zeggen wat hij denkt. Een open, prettige cultuur.”

Tamara: “De betrokkenheid stroomt hier door het bloed.”

We zijn nu halverwege de kabinetsperiode, waar staan we nu?

Wouter: “Het lijkt voor de buitenwereld soms alsof dit kabinet al op zijn eind loopt, maar we zijn echt pas op de helft. We

hebben nog twee begrotingsjaren om een stempel te drukken op het land. Er is nog een hoop te doen.”

Tamara: “Eens. We hebben allebei nog een flink aantal wetgevingstrajecten in de steigers staan. Dat proces duurt nu eenmaal lang. Als je gaat terugrekenen, moet het komend kwartaal wel gaan gebeuren, als we willen dat onze plannen deze kabinetsperiode nog werkelijkheid worden. Ik voel nu wel de noodzaak om door te pakken.”

Welke onderwerpen staan bovenaan jullie prioriteitenlijst?

Tamara: “De Participatiewet, het Breed Offensief. Maar ook de voorstellen waarin gemeentes mensen in de bijstand een passend aanbod gaan geven. De wetgeving voor schuldhulpverlening en daarnaast trajecten om fraudevorderingen te verrekenen met schulden. En natuurlijk de arbeidsmarktdiscriminatie.”

Wouter: “Ik ben de komende tijd druk met de uitwerking van het pensioenakkoord en de wetgeving rondom ZZP'ers. En de commissie Borstlap is heel belangrijk voor de toekomst van de arbeidsmarkt. Op dit onderwerp heb ik nog wel ambities. Daarnaast de inburgeringswet, die moet volgend jaar door de Kamer zijn. En natuurlijk de uitvoering. We zijn echt heel goede gesprekken aan het voeren met onder meer het UWV en de Belastingdienst.”

Niet alles haalt de voorpagina's, welke kleinere dossiers springen er voor jullie uit?

Tamara: “Ik vind het heel mooi dat we binnen ons ministerie mensen een plek hebben gegeven vanuit de banenafpraak. Ik zie wat het doet met mensen zelf, als ze eerst langs de kant stonden en dan aan het werk gaan. Maar ik zie ook dat de

teams diverser worden en dat vind ik echt tof om te zien. Daar wordt iedereen blijer en beter van.”

Wouter: “Van een heel andere orde, maar ik ben er wel trots op: het wetsvoorstel pensioen bij echtscheiding. Dat gaat in de praktijk veel effect hebben. Dit zijn de voorbeelden die je op avonden in het land te horen krijgt van mensen. Dat geldt ook voor een leven lang ontwikkelen. Vaak haalt het thema wel het nieuws, maar de kleine voorbeelden niet en juist die zijn vaak heel belangrijk voor mensen. Zo heb ik laatst tien diploma's uitgereikt aan statushouders bij Alliander, een energiemat-schappij. Zij kunnen nu aan de slag als monteur.”

Even tussendoor - Wouter, alles nog in orde bij Feijenoord ...?

Wouter: “Tja. Bij Feyenoord heb je 17 jaar teleurstelling en dan 1 jaar briljante euforie. Dit seizoen zal 1 van die 17 zijn. Vanuit mijn credo ‘optimisme is een morele plicht’ word ik nu wel echt getest.”

En Tamara nog naar de Toppers geweest?

Tamara: “Ja zeker, in juni. Het was weer leuk. Als het lukt volgend jaar weer.”

Met wat voor gevoel zitten jullie straks bij de kerstboom?

Wouter: “Ik ben heel blij dat ik niet in Nederland bij de kerstboom zit. Ik ga op wintersport. Ik kijk ernaar uit, want het is een heftig jaar geweest met weinig tijd voor reflectie. Goede voornemens maak ik niet.”

Tamara: “Nou ik wel hoor. Ik wil echt meer naar buiten, letterlijk. Thuis wandel ik veel. Kop in de wind langs de rivier in het natuurgebied. Gaandeweg plopt er van alles op in mijn hoofd. Het helpt als je de ruimte hebt om ergens over na te denken, maar aan de andere kant is er de eeuwige strijd met de agenda. Maar laat ik het toch concreet maken: ik ga volgend jaar twee keer per week een half uur naar buiten. Zo. Dat staat.”

Tot slot: wat was jullie leukste ervaring in 2019?

Tamara: “Ik heb op een vrijdagmorgen een armoederapport in ontvangst genomen in de Pauluskerk in Rotterdam. Daarna heb ik nog een tijd staan zingen, met het Amsterdams daklozenkoor, een bisschop en René Peters van het CDA. Nu jij Wouter.”

Wouter: “Nee daar kan ik niet overheen. Voor mij was het mijn uitstapje met Carlos Pinto van een afvalverwerkingsbedrijf. Hij nodigde me uit naar aanleiding van het pensioenakkoord. Hij wilde dat ik ervoer hoe zwaar zijn werk was. Ik heb twee uur met hem rondgelopen, hij heeft me alles laten zien. Het leukste was: we waren echt met z'n tweeën. Geen directeuren en geen telefoon, camera's of burgemeester. Binnenkort komt hij hier, dan laat ik hem mijn werk zien. En ik geef hem natuurlijk ook mijn tas mee, kan hij ook lekker lezen.”

Tamara: “Een ander leuk moment was dat ik een keer's ochtends vroeg voor een rood stoplicht in Rotterdam stond, en toen kwam Wouter ineens heel hard voorbij fietsen met lege kinderzitjes. Toen dacht ik: zo lang je dit nog blijft doen, gaat het goed.” ●